

13-16 ÉVES FIATALOK OLVASÁSI SZOKÁSAI 10 ÉV TÁVLATÁBAN A JÁSZSÁGBAN

A 10-year retrospective study of the reading habits of the 13-16 years old generation from the Jászság

Szerző: **Hábenciusné Balla Andrea**, Eszterházy Károly Egyetem Jászberényi Campus, informatikus könyvtáros szak, III. évfolyam, levelező tagozat

Témavezető: **Dr. Magyar Ágnes**, adjunktus, Eszterházy Károly Egyetem Jászberényi Campus, Nevelés és Művelődéstudományi Intézet, Társadalomelméleti Tanszék

Kutatásom fő célja a Jászságban (konkrétabban Jászberény vonzáskörzetében élő vagy iskolába járó) 13-16 éves gyermekek olvasási szokásainak vizsgálata. A témaválasztásom több szempontból is indokolt, hiszen születésem óta a Jászságban élek, ezen belül húsz éve Jászberényben. Három gyermekem között van jó olvasó, kevésbé jó olvasó és mondhatni gyengén olvasó is. Az évek során sokszor szembesültem a kötelező olvasmányok kontra populáris irodalom problémájával velük kapcsolatban, valamint az otthoni példa pozitív hatását is tapasztaltam az olvasási, tanulási szokások kialakításában. Saját benyomásaim és a környezetemben élő gyermekek kapcsán is érdekelt a téma, ezért választottam az olvasási szokások témakörét, ezen korosztályon belül.

A kutatásom célja az általános elméleti szakirodalom feltárásán túl, a fiatal generáció olvasási szokásainak vizsgálata volt, hiszen a környezetemben élő kamaszok kezében legtöbbször okostelefont látunk és csak ritkán könyvet. Felvetődik a kérdés, hogy ez csak a látszat vagy valóban az internet került előtérbe a 13-16 éves fiatalok életében? Azért választottam az olvasási szokások témáját, hogy tisztábban lássam a mai helyzetet. A kutatás aktualitása a 21. században nem kérdőjelezhető meg. Az IKT (Információs és Kommunikációs Technológiai) eszközök berobbanásával és az információs társadalom átalakulásával háttérbe szorult az írott szó és a nyomtatott sajtótermékek. Joggal felvetődik a kérdés, vajon kevesebbet olvasnak a mai Z-generáció tagjai? Ennek oka az infokommunikációs eszközök elterjedésében keresendő?

A kutatás hipotézisei: 1. Feltételezem, hogy a 13-16 éves fiatalok olvasási szokásai negatív irányban alakultak az utóbbi 10 évben. 2. Feltételezem, hogy a jászsági fiatalok könyvtárhasználati és kölcsönzési szokásai 2006 és 2016 között megváltoztak, illetve csökkenő tendenciát mutatnak.

A dolgozat két nagy részre tagolódik: a szakirodalmi háttérre és az empirikus kutatás ismertetésére. Az elméleti részben vizsgálom az olvasás fogalmát, az olvasási képességet és az azt befolyásoló tényezőket, az olvasási stratégiákat. Foglalkozom a kötelező olvasmányok hátterével, az internetolvasók típusaival az olvasás szemszögéből, illetve bemutatom a Magyarországon eladott könyvforgalmi adatokat. A dolgozat második fejezete az empirikus kutatás módszereit, helyszíneit, eredményeit, majd az ezekből levont következtetéseket tartalmazza.